

Մէջքիւր ըիսաւէ քիթապճըլարաա
սաթըլադտա տոր :

ԱՅԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ

ԱՅԳ. ԵՐԵՎԱՆԻ

Այգային ընդ. ժողովոյ Կ. նիստը պիտի գումարի, յառաջիկայ ուրախօր, 23 մարտ. ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Ղաւթիոյ:

Ատեանը պիտի բացուի ժամը 6 ին և գոցուի 10 ին:

Կը հրաւիրեմ զայգային երեսփոխանս գալ ազգասիրարար կատարել իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը:

Մնամ աղօթարար

Պատրիարք Կ. Պօլոյ

Մկրտիչ արքե. իսկոպոս

17 մարտ. 1873 Խոյսեան

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պօլոս

ԿԱՐԳ ԽՆԴՐՈՅ

1. Վաւերացումն ՅԸ. նիստի ատեւադրութեան:

2. Վաւերացում նորընտիր երեսփոխանաց:

3. Վաւերացում ընտրութեան Սահմանադրութեան յանձնաժողովոյ:

4. Տեղեկագիր Ազգամարտի Կաթնուղիկական ինքնային:

5. Ատեանական կանոնադրութիւն:

Ատեանագլխի ընդ. ժողովոյ

Տիրաւոր Երեսփոխան

6. Գ. Այս նիստը ևս գումարի պիտի ըլլայ:

Պու ազգամ. գումարի միջոցով քէք ինքի-խառն վէ թէշէքիւր իմրի մուծիւ օրա-ճագ սուրէթտէ իմրա օրումնուչ օրուպ, օլ պապտէ մալիւմի վիւրմէք պօրճու-մուղ իսէ տէ, պիղղարուր ճիւմա իր-թէսինէ թէք իմրիւղ տիր:

ՏԱՆԻԼԻՅԷ

Նափիս նէզարէթը ճէլիւսինտէ թարիք վէ մէպիր միւտիրի պուլու-նան իււթմէ պէյին եէրինէ, խայրի պէյ թային օլունուչ տուր:

—Էլճէվայիզ զաղէթասընտա օ-գունտուղունա նէզարէն, ճանիպի ա-լիի խորտիւտէն ինիլի թէրոտան սա-թըն ալընմը օլան վարօրլարա, խը-տիլիէ վարօրլարըն տիւանը իտա-րէսինտէ ինիլղար օլունմագտա օլուպ, մէղըլը վարօրլարըն վիւրուտինտէ, Տէրստատէթտէն իսկէնտէրինտէ սէֆի-րի իշին պիր վարօր թախսիս օլունա-ճագ, վէ պու. վարօր իսկէնտէրինտէ 72 սաաթ զարֆընտա եէթիշէպիլէճէք, վէ պիր վարօր տախի Սուրինտէ սէվա-հիլի սէֆէրինտէ թախսիս օլունաճագ իմիշ:

—Լա թիւրքի զաղէթասընտա սա-հիպի Մ. Պորտէանօնուն թիւրքէ վէ Շարք իւնվանըլա ալտըլը իւվանէթ օլունան զաղէթա իմթիւաղը հէնուլ վէրիւմէիշ տիր:

—Պիւնունու նափիստան պաշս իմմէք վէ 15 կիւնտէ պիր քէրրէ չըլ-մագ իւղրէ, Տօլապ նամըլա պու քէր-րէ մէարիֆ նէզարէթի ճէլիւսինտէ պիր զաղէթա իմթիւաղը վիւրտիլի իշիտիւ-միշ տիր:

—Մէքթէպի հարպիլէ չալիրտա-նընտան Մէհմէմէտ նամ. քիմէսնէ, պիր գաշ ալ էվլէլ իմպաւա թէպաա-սընտան պիր տէլիգանլընա պըչագ չէքմիշ օլտու զանտան, պու տէֆա ի թալաւ թէրճիմանըլա մէքթէպի հար-պիլէ նէզարէթի թարաֆընտան թայ-էին օլունմուչ օլան վէքիլ հաղըր օլ-

տուգլարը հալտէ, Պէյօղլու ճէզա տալիլէսինտէ իմրա օլունան մուհա-քէմէլէրինտէ, մէրգուլ Մէհմէմէտին պիր սէնէ մահպուսիլէթլէ, մէրու-հու մէրգուլուն ճէրաւ հէսարիֆիլի տախի թաղմինէ հիւքմ օլունմուչ օլ-տուղու, Լէվլէթ Հէրըլա զաղէթասըն-տա եաղըլմըշ աղը:

—Մուգաւտտէմէի խայր նամ զըրհ-լը սէֆինէի Հիւմաւունտան տահա պէօլիւք տիկէր պիր զըրհլը սէֆինէ-նին թէրսանէի ամիրէտէ ինչասընա պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունտուղու, վէ մուհաֆաղայի սէվահիլ իշին թօլի չէքէր պիր զըրհլը տուպա վաքօրա-րընտան եէտի գըլթասընտա տախի Լօնտ. իտեա սըրարըլ գըլընտըլը զաղէթա-լարտա եաղըլմըշ տըր:

—Հինտտէ չըգարըլան թայմա դա-ղէթասը Ատէն միւպիլիլինտէն աթի-տէքի հապաւտիսի ախլ իմմիշ տիր:

Պօօտէհիւս իլէ Եաֆաիս նամ գա-պիլէր պէյինտէ գուհուրա կէլէն մուհարէպէ նիհաեթ պուլարագ, ի-քի թարաֆ տա սիւհա թէք իտիպ ուղաշտըլար, վէ պէյնէրինտէ պիր-տէ մուգալէլէնամէ եաքարըլար: Եէ-մէն թարաֆլարընտա օլան տաքիլի յամանիէ Գուպաթա թարաֆլարըլը զապթ իմտի. պու կիւնէրտէ Ապէսի Ալթալար թարաֆլարընտա տախի կիտէ-ճէք տիր:

—Եիւրմի պէյ միւնօն իրալըգ իս-թիգոսաղընտա ագալըլա պէլապէր, վիւ-քէլայի ֆիլիսամ Օսմանլը թիմուր եօլ-լարը մէհէլէսինտ օրթաւա գօնուպ, սէրինէ ինչասընտա պաքըլմագտա, վէ իմալաթը նափիս գուհաւտալարըն-տան մէհուր վալթ ինտէմագաըն գուհաւտալարըն Անտաօլու թիմուր եօլ-լարընտա կէլէճէք մահէլէրինտ քէլթ վէ մուպաշէնէ իշին, Լօնտաւտան իւղու-մու գաւտար միւհէնտիսլը ճէլպ իմ-մէք իւղրէ իմիշ:

—Տիւն սաաթ ալթըտա զալաթա կէօմիլիլի եօնիւտէ պիր իմալա կէ-միսի իշէրիսինտէն աթէշ ալմըշ, աթէշ զուհուր իտէր իմմէք, իման ըէլիսի սաաւտէթլու Օալիհ բաշա եէթիլէրէք, սու պուլաւտուրմասընա զալթէթ օ-լունմուչ իսէ տէ, կէմիտէ պիր աղ քիւ-քիւրթ օլունտուղունտան աթէշ պաաթը-րըլմամըշ. աքն իւղէրինտէ, միւշարի-լէյ, կէմի չէքէն վարօրլարտան պիր վարօր կէթիլտէրէք կէմիլի աւա պաղ-լաթմըշ, վէ քէնտիլէրիտէ պիւնէրէք ֆէնէր—Պաղչէսի ալըլարընա չըլար-մըշլար, մուալիլէրինտ օրաւա տէնիլէ պալթըլմըշ:

Գալիլէն սէօլլէնտիլինտէ նէզարէն, կէլէր միւշարիլէյ իւթիլիպաէ կէմիլի տէրհալ օրաւա չըգարմամըշ օլայի-տիլէր, մաղալաւ սայրի կէմիլէրէ վէ պէլթի գաւաւտա սիւտաթիլ իտէրէք պիր պէսիլէք հարիքին զուհուր ի-թիմալէն իմիշ:

—Մուալիլէրինտէ թախսիս օլունան վէրիլ թէհսիլի սըրաւընտա իւթիլի-տէ քէօլլիլէր իլէ հիւքիւմէթ տաա-քիլի միւնտընտա պիր միւնաղաւա զու-հուր իտէրէք, աաաքիլտէն պէշ նէ-ֆէր էօլմիւլ վէ իթիլ քիշի տէ եաքա-լանմըշ, վէ քէօլլիլէրտէն տախի եէ-տի քիշի էօլմիւլ վէ օն պէշ քիշի տա-խի եաքալանմըշ, վէ հիւքիւմէթ, աաա-լիլին իտաւէսի իլին Պուքթէլէնա տա-քէր սէվթ իմմէքտէ օլունտուր, իուս-ճուգտան պիլտիլիլմիշ տիր:

—Թարաֆը կէլէքը հաղըլթի բա-տիշահիտէն քէնտիլէրինտէ իհաւն պու-րուլան նիւնը ալիլանլարընտան տա-

լաւը, ինֆայիլ թէշէքիւր զըմընտա, խըտիլի Մըսըր հաղըլթիլէրի պուլայի թէշիլիլէրինտէ, մախտումու միւքէր-րէմիլէրի տէվլէթլու Հիւսէյին բաշա վէ Հասան բաշա, վէ թօսուն բաշա, վէ իպրահիմ բաշա հաղարաթըն տախի հուգուրու մէքեարիմ նիւշուրու բա-տիշահիտէ թագաւոր պուլուրաճագլար իմիշ:

—Ճէպէլի Լիպան միւթէսօրըլթը տէվլէթլու իւսթէմ բաշա հաղըլթ-լէրինտէ վիւգէրաթ մէնշուրու պուքէ-րէ գըրաւաթ օլունմուչ տուր:

Միւշարիլէյին միւտտէթի մէմու-րիլէթիլինտէն էվլէթի կիւպի պէշ սէնէ օլմասընա գարար վիլիլիպ, օլ պապտէ թանգիմ օլունաճագ մաղպա-թաւա տախի կէլէճէք ճիւմա իրթէսի կիւնիւ տիւլլը մուաղպամ էլիլէրի թարաֆընտան վաղը իմզա օլունաճագ իմիշ:

—Թարաֆլայ գուհաւտալար իսկիւ-տտրտան Հայտար—բաշայա վէ Չամը-ճաւա օմիլիպիւս արապալարը իլէտէ-ճէկի կիպի, Լիւլի—Լօնիւնտէն Էյիպէ, վէ Սուլթան Պայէղիտտէն Լիւրինէ գա-րուտունա գաւտար տախի օմիլիպիւս իլ-լէտիլէճէկիլինտէ Էյիպ իլէ ֆէնէր պէյ-նիւտէ 400 տէն զիւտաւ մալէլէնի, եօլլարըն թէսիլիլէրինտէ մէղուլ պու-լունտուղլարը, վէ պու եօլուն պիր ա-լա գաւտար իսթաւմէքիլ օլարագ, Ղալաթաւտան Շիլիլէ գաւտար տախի թարաֆլայ իսթաթ թէմիտի օլունաճագ-լը, վէ գուհաւտա թարաֆընտան Բարիսէ պիր չօգ ատի քիրա արապա-սը, վէ Մաճարիսթանա տախի պար-կիլիլէր սըրարըլ օլունմուչ օլունտուր ի-շիտիլմիշ տիր:

Ի Ա Ն

Գալաթաւտա խալիւար խանընտա 56 նիւմէրօլու օտաւտէթօնա օլթաւպիօ թէլլարը միւսիւ Պարա վէ գուհաւտա-եաթ իմզասըլա, թէրթիլ վէ ֆի-րուլթ օլունան իուսթիլ թիմուր եօ-լու էսհամընտ քրօմէսլէրինտէն պու-տէֆա պէշ աթէտի իլպու ալաֆրանկա ապրիլ պիրինտէ չէքիլէն գուրաի իգ-րամիլէտէ գաղաւթլարընա մէպիլի, պունլարըն նիւմէրօլարը պէրվէճի տ-թի իլանընա իպթիտար գըլընտը:

Table with 2 columns: Number and Amount. Rows include 1-253-631, 1-253-632, 1-253-633, 1-253-634, 1-253-635.

Մէղըլիլ նիւմէրօլու քրօմէսլէր հէր քիմին եէտինտէ պուլունուր իսէ քրօմէս մուգալիլինտէ հիսսէսինտէ ի-սաապէթ իտէճէք աղ ճէլին ախլը խուսուտու ինթար օլունուր:

Ս. ՖԱՐՍ. ՎԷ. ԳՈՒՄՐԱՆԵԱ Քաւսի օլթ ֆօնտա թէլլարը Գալաթա խալիւար խան Նօ. 58

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւնտէն պէրու 14 եաշընտա Տիրան իսմինտէ պիր չօ-ճուգ զալպ օլունտուր իլան օլունուր հէր քիմտէ հաֆա օլունալիս կէրէք իս-թանպօլտա վէ կէրէք թաշարտա, թէք-կէ ճաւտտէսինտէ Նօ. 52 մաղաղաւա կէսնտէրմէլէրի եախտ խապէր վիւ-մէլէրի ըէճա օլունուր:

Իուսիա տէվլէթի թէպաւսընտան օլունա տէ, Տէրի սաաւտէթտէ իգալմէթ իտէլիլէրըն մահի հալըն եիրմի տէօր-տիւնիւ ճումա իրթէսի կիւնիւ, իու-սիա գօնաթաթլարանէսինտէ կէլմէք իւղ-

րէ, քէյֆիլէթին իլանընա իպթիտար գըլընտը: 20 մարտ 1873

Ի Ա Ն

Սուլթան համամընտա Եէ-նի կէշիտ խան իմթիտարինտէ Յ նիւմէրօլու մաղաղաւա, կէօմիլիլինտէն սէրիլիպտէվի-նէ ալընմըշ հէր ճիւնա էշէա կէրէք պուլա վէ կէրէք թաշ-րա իշին էհվէն ֆիլիաթլա տա-թըլմաղտա օլունտուր, վէ 10 լիւրտան զիւտաւ մաղ ալան-լարա, միւնալիպ ըսքօնթօ ի-տիլէճէլի իլան օլունուր:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻԱԼԵՐ

ԻՍԲԱՆԵԱ Մարտիս 1 ապրիլ Ասաքիւր, Էնալէթլէրտէ հալա իստանա գաղըլմագտա տըր: Բալմատա ճիւմէրիլէթ իլան օ-լունտու:

ԲՈՒՍԻԱ

Սէն Բէթըրսպուրի, 2 ապրիլ Օրտուտա իտարէ իտալըլ զըմըն-տա գօնթ Պարիսթէսքիլինտէ իստէթի թահիլթնտա օլարագ պիր գօմիսիօն թէշէթիլ օլունմուչ տուր:

ՍՄԷՐԻՊԱ

Նիու Եօրգ, 1 ապրիլ Աթլանթիկ նամվարօր, Հալիֆաք-սա կիւրտիլ սըրաւտ սըղա օթուրտու: Վարօրտա պին քիշի պուլունուպ, իլ-լէրինտէն եէտի իւղ նէֆէրի թէլէթ օլունու:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

Table with 2 columns: Item and Amount. Rows include Լիւրըրու 1 ապրիլ, Լիւրըրու 2 ապրիլ, Լիւրըրու 3 ապրիլ.

ՍԱՐԱՅԻՅԷ

Table with 2 columns: Item and Amount. Rows include Լիւրըրու 1 ապրիլ, Լիւրըրու 2 ապրիլ, Լիւրըրու 3 ապրիլ.

Ստիլիսթէ օթօման	6-30
Ազնէ ֆայլի	11 0/0
ԱԳՃԷԼԻԻՆ ԲԻԱՉԱՍԸ 22 ՄԱՐՏ	
Ինկիլիզ Լիւսսը	110-00
Ֆրանսիաց ալթուսու	87-12
Բօլ	89-14
Դըրմից ալթուսու	81-22
Պիւսազ միւստիլ ֆարգը	1-14
Միթալիք ֆարգը	2-00
Պէշլիկ	55-00
Պազըր	119-
Կէլէճէք գուրօն սըօթօսու	0/0 2 5/4

(Ն Է Վ Ի Թ Է)

ԻՐԱՆ ՎԷ ՄՈՒՍՐԱՉԱ ԹԱՃԹԵՆՏԱ ՕԼԱՆ ԹՕՐԻՍԻԱՐ

Իրան գըթաւը իսկ իսկ վէ Պու-
խարա վէ Աֆղանիսթանն հուսու-
տունա տայիր պու քերէ Հինդիսթան-
տա պուլունան ինկիլթէրա մէմուրէ-
րինտէն Մ. Ուիլէր նամ զաթ թար-
քընտան պիր գըթա ըրաւտան, պու-
նէշը օլունմուշ օլունդունտան, պու-
նուն իսկաւտայի մաէլինի պէրվէճհի
աթի պէհան իտէրիլ :

Պատարաշան ճիւղաբնտա հուսու-
տուն թայիլին իսկաւտա մուարազա
թաճթընտա պուլունմաւսընտան նաշի,
մէրքէրի Ասիաեա միւթէալիք մալիւ-
մաթը ասհիհէ ալընմաեօր իտի Պա-
լէտա զիքրի կէշէն ըրաւտէն նէզա-
րէն, օրատա պուլունան իմարէթէր
իլէ պունլարըն հուսուտուն վէ իսանլա-
րը, հալը ընգըլապ վէ թէպէտտիւլ-
տէն իսկի տէրիլ տիր :

Իւշ Երեզ Եթմիշ Իւշ սէնէ մու-
գատտէմ, իրանտա շահ իսմայիլ Սօ-
ֆի իսանէտանընտան պիրիսիլի թալ-
թա գուուտ իթիտիրտի : Սօֆի իսան-
տանընտան կէլմիշ օլան հիւքիւմտա-
լարըն պէօլիսիլ պուլունան շահ Ապ-
պաս, օն Եթմիշի ասըն պաշլանլը-
ճընտա, իրանըն էն Բարապ պիր հալ-
տէ օլունա, իրան հուսուտուն, օլ վա-
գըթ, Հէրաթ վէ Գանտահար տալի
տալիլ օլունդու հալտէ, Հիճօն նէհ-
րի հուսուտուն իտի : սօնրատան, Ի-
րան տէվլէթինէ գաաֆ կէլէրէք,
Կիւրքիսթան, վէ Ազէրպէյճանըն պիր
գըթա իլէ Գիւրաիսթանըն պիր գըթ-
ա, իրանըն թաստըրուֆունտան չըգ-
մըշ տըր :

Սֆիլանլար, 1722 սէնէսինտէն 1730
սէնէսինտէ գաաթ, իրան իւզէրինէ
հիւճու իթիտիրէրի վազըթ, օրատա
վաշիլէթ պիր տէրէճէնէ վարմըշ տըր
քի տաթթա ինսան ինսանը Եթմիշ
պաշլաթը վէ պունտան սօնրա, խօրա-
տանտան նատիր շահ գուհուր իտիլ,
պահը Հազէրտէն, Հինտ նէհրինէ գա-
տա օլան մէմալիքի, իրան հուսու-
տուն իտիլ իթմիշ, վէ ճիւլա մա-
հէլէր Եթմիշի մազարաթլարը
տէրքար պուլունան թիւրքմէլէրի
թէնտիլիլ իլէ, գապթընա կէլիթմիշ տիր
Պազաթ, Նատիր շահ մազհար
թէվէճէն օլմաեղա, Մէշէտտէ վու-
րուրապ Եօլիսիլիլտի :

Միւշարիլէյին վէֆաթընտան սօն-
րա, Չէնտ իսանէտանը, հիւքիւմէթէ
կէլիլ, վաշիլիլիլ էլէ ալմըշ, շէօլլէ
քի, իսանլարինի գէհիլլէ թէլէֆ իթ-
մէք, վէ Եթմիշ պէյլէրինի ֆըլգըր-
տաթարա գաթ իթմէք կիպի Եթմ-
իլ զալմանէտէ պուլունմուշ տուր : Ի-
րանլարտա ալիսազը մէմուհէ իլէ
մթթթաթ պուլունան պազը գէվաթ
պիրէ, պազէն վաշիլիլիլ սիւլիք իթ-
միշէր տիր : Չէնտ իսանէտանընտան
էն սօն կէլէն Լիւֆթ Ալի շահ, զալէթ
ճէնկէալէր օլունդու հալտէ, պիր կիւն

պիր տաթմի, իսանլիլ պիր գաապաթ
իլին ալէշտէ Եթմիշ տըր : Իւն սա-
հիպ թաճ վէ թալթ օլան իսանէտա-
նըն պիրինիսի պուլունան Աղա Մէհ-
մէտ իսանըն տալի, մէրհամէթսիպ պիր
զալմը օլունդու ըրվաեթ օլունդու :
Խաալինի, Գէրման Եթմիշի գաշըթ-
տըրմըշ տըր տէյի շիւրհէ իթմիլին-
տէն, 7000 քիլինին կէօլլէրինի չըգաթթ-
մըշ վէ սօնրատան, Լուֆթ Ալի շահըն
կէօլլէրինի քէնտի էլի իլէ օլմուշ
տուր :

Պու Աղա Մէհմէտ իսան, գըսապ օլ-
ուն վէ Երեզի պուլունմուշ պիր իս-
տըմ օլունա, գաթ իթմիշ օլունդու
տաթմէրին պաշլարը իլէ պիր թէրէ
Եթմիշ իտի քի պու թէրէյի, օն իւշ
սէնէ սօնրա, 1810 սէնէսինտէ ինկիլ-
թէրալը սըր Հէնրի նամ գաթ կէօլմիշ
տիր :

Աղա Մէհմէտ իսանըն Եթմիշի պու-
լունան Պէթ Ալի շահըն զէմանը հիւ-
քիւմէթի, 1796 սէնէսինտէն 1834 սէ-
նէսինտէ գաաթ տէվաթ իտիլ, միւշա-
րիլէյին միւտտէթի հիւքիւմէթինտէ,
իրան, հիւշ պիր շահըն զէմանընտա մի-
լի կէօլլէրինի սուրէթտէ, սահիհէն
թէրազը իթմի :

Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա տէվլէթ-
լէրի, տէվլէթի իրանիէն նէզաթինտէ
մուգիւմ էլիլլէր թայիլին իթմիլէր :

Իլլօպա իլէ ագաթ միւնտէպաթ
օլունդու, մէտէնիլէթի ալիլէնիլ տա-
տար, իրանլարտա տալիլ ըրնիւմ
օլունա, միւնտաթտա գալիմանէ իս-
քէնէլէր լալլ իտիլտի, վէ պազը Եթ-
միշ տաթթլէրի գապուլ օլունտուն :

Սօնրատան, ազաճըգ պիր թահրիք
իւզէրինէ, վաշիլիլ Երնէ գուհուր ի-
տէր իտի : Պէթ Ալի շահ իսանէտանըն-
տան Պապա իսան, պազը թիւրքմէլէ-
րին պաշլարըն պիրզաթ քէսիպ, նաշ-
լէրինի օրտուկտաթէնտա սիւրիլմիւշ,
վէ պազը թիւրքմէլէրին պաշլարը ի-
շինէ ալթու վէ կիւմիւշ տօլտուրուպ,
սանտըգտա հըֆը իթմիշ տիր :

Պէթ Ալի շահ, սայիր պազը Ասիա
հիւքիւմտարանը կիպի, իսկէնտէր վէ
Եթմիշի վէ թարիլլէրտէ նամ պը-
րազմը օլան ֆաթիլիլէրին Երտուն սիւ-
լիւք իթմէք իսթէյիլ, Նատիր շահ
զէմանընտա օլան իրան հուսուտուն
իտտէ իթմէք, ֆէգէլտաթ սայ իլլէմիշ
տիր :

Պազաթ, արապ իթմիշ սէնէ գա-
տար կէլմիշ օլունդու ճիհէթլէ, շահըն
իտտաթա, Բէքտէ հուգուգու տիւլէլէ
մթթապըգ օլմա գ իտի :

Եթմիշ խօրատան Եթմիշի, 1796
սէնէսինտէ Աղա Մէհմէտ իսան մարի-
ֆէթի իլէ իտտէ օլունմուշ իսէ տէ,
1848 սէնէսինտէ գաաթ խօրատան պիր
մուարազա թաճթընտա պուլունան
հուսուտա տալիլինտէ գալտը :

Մուգաթտէթլէրի, խօրատան, աղ-
չօգ միւսթաթիլ իսանլարըն գապթըն-
տա իտի : Պու իսանլար, ճանլարը իս-
թէրտէ, Մէշէտտէ պուլունան իրան
հաթիլինէ իթմաթ իտէրլէր իտի :

Մէշէտտէ հաթիլլէրինէն էն գապիլի-
Եթմիշի օլան Ապպա Միւրգա, 1830
սէնէսինտէ, խօրատան իսանլարըն
գապթ իթմի, ֆաթաթ, շիմտիլիլ իս-
նէտանտան իւշիւնիլ շահ օլունա, շա-
համէթլու Նատրէտտին հազմէթլէրինին
Բէքտէր պուլունան Մէհմէտ շահըն զէ-
մանընտա, թիւրքմէն գապիլլէրի,
Երնէ խօրատան հիւճու վէ, մէվէթ-
թի Եթմիշա Վիլիլլէր :

Իրան թարաֆընտան 1809 վէ 1817
սէնէսինտէ, Հէրաթ իւզէրինէ հիւճու

օլունդու, զապթ օլունմաթը օլուն-
դունտան, Ապպա Միւրգա, 1830 սէ-
նէսինտէ, Հէրաթ իսանըն վէզիլինի
պիր թարաֆընտա էլէ կէլիլիլ, Եթմի-
շին չըգաթթմը, վէ վէզիլիլ միւմօյի-
լէյի Եթմի Մէհմէտ իսան տալի, իրան
շահընը, Հէրաթ իւզէրինէ հազմը
թաաթիլ իտիլ, օրատա ալթէթ իլէ-
միշ իսէ տէ, սօնրատան, Ապպա Միւր-
գանըն Երնէ, չըգաթթաթ օ իթի տիւ-
տէն պաշապ շէյ, կէլմիշիլ, Հէրաթ
մէսէլէսի, 1837 սէնէսինտէ գաաթ քէ-
շաթէշտէ գալմըշ տըր, Թարիլիլ մէզ-
թիւրտէ Թարիլտէ ագաթ օլունան պիր
մուհէտէ մուհիլլէնէ, իրան տէվլէ-
թի, Հէրաթ իլէ Աֆղանիսթանա տա-
լիլ օլան իտտաթաթը քէսիլլէն թէրք
իտիլ, օրալարըն մէսալիլիլ տալիլի-
Եթմիշ միւտաթիլլէ իթմէմէյի թա-
հիւա իլլէմիշ տիր :

Իրան տէվլէթի, 1839 սէնէսինտէ
Պէլուշիսթան տալիլ գապթ իթմէք
իտտաթաթա պուլունմուշ իսէ տէ,
Թարիլիլ մէզթիւրտէն օն սէնէ սօնրա,
Պէլուշիսթանա վուգու պուլուն իս-
թիլլա իւզէրինէ, մէզթիւր մէվէթէթ
պու. անէ գաաթ իսթիլլալըն մու-
հաթաթ իլլէմիշ տիր :

Նատիր շահըն վէֆաթընտան սօնրա
Սիսթան նամ քիւլիլ Եթմիշ, Աֆ-
ղանիսթանա իլալէ օլունմուշ իսէ տէ,
մուաթիլտաթէն քէսալիլ իսթիլլալ իլլէ-
միշ տիր :

Ինկիլթէրա տէվլէթի թարաֆըն-
տան կէլէնլէրտէ Սիսթանա իրաւ օ-
լունմուշ օլան գապիլլէրին միւզաթէ-
րաթ վէ մուաթիլլալ իլան օլունտուն-
դունտա, Եթմիշ, մէսէլլէյի վուգու-
ֆիլլէթ քէսալ իտէճէքտէ տէ, Վիմի-
լիլ, նէշը օլունան իլ պու ըրաւտէն
նէզաթէն, տէվլէթի իրանիէն 1833 սէ-
նէսինտէն պըրու, միւթէմաթիլին իտ-
տաթա պուլունտունդունտան, 1863
սէնէսինտէ ինկիլթէրա ումուրու իս-
րիճիլէն նազըրը օլուն Բըսը, Լօն-
տա պուլունան իրան էլիլիլինէ, Եթ-
միշիլ կէլիլ իսէ, Աֆղանիսթան մու-
հաթէպ իտիլ, իտտաթաթը իրա ի-
տիլիլ տէմէնէ մէհալուր օլունդ տուր
իրան տէվլէթի, 1867 սէնէսինտէ, Սի-
սթանա պիր գալէա ինշա իթմիշ, մու-
արազա թաճթընտա պուլունան մա-
հէլիլ մէզթիւր, 1868 սէնէսինտէ իրան
Եթմիշիլլէրին պիր գալէաթ օլունդ
տուր : Ինկիլթէրա իտրիճիլէն նազը-
րը օլուն Կրանլիլ, ինկիլթէրա միւթ-
թէֆիլ պուլունան Աֆղան Եթմիլլին
հուսուտա, գապիլիլ միւնաթա օլմա-
Եթմիշ տուր Եթմիշ մուաթիլին իտուկի-
նի պէհան իլլէմիշ իսէ տէ, Աֆղանիս-
թանըն հուսուտա չըմալը զարպիլէ-
սինիլ, Սիսթանէն զիւտաթ միւնաթա
թաճթընտա օլունդու, մէզթիւր ըր-
ալէտէ միւնտէրիճ տիր : Ինկիլթէր-
ա գապիլլէրի թարաֆընտան թան-
ղիմ օլունա իտրիլթաթա տալիլ, Հէ-
ղաթէ գապիլլէսինիլ, Գապիլլ Եթմիլլին
թապիլ օլունդու մուհաթըրէր տիր :

Հալ պու քի, իլ պու ըրաւտէն նէ-
զաթէն, գապիլլէյի մէզթիւրտէ, միւս-
թաթիլ իթմիշ, վէ Աֆղան մէմալիլին-
տէն մաաթա պուլունան Հէրաթ տէն
Եթմիշ գապիլլէսինիլ, Գապիլլ Եթմիլլին
թալիլլէր տիր : Իրանլար, հուսուտա
չարգիլլէրինտէ, Կապիլլ հուգուգը
տիւլէլ ալլէյինտէ հաթէթ իթմիլլէր
իսէ տէ, տիլլէր թարաֆտան, թիւրք-
մէլլէրին տարաթիլլէն միւտաթիլլէրի
իճապը մաաթաթաթան նէշէթ իլլէմիշ
տիր : Գապիլլէլլէր, գապիլլ ու զարաթ

վէ Եթմիշ ալիլ ու իթմաթ իլէ մէշլու
պուլունմաթա տըրլար :

Ապպա շահ, հուսուտա պուլուն-
տա տալիլիլ մուհաթաթ իթմէք իւզ-
րէ, Գիւրա թարիլլէրինի թարաֆըն-
տա գապուլ իթմիշ իսէ տէ, միւրուրի
զէման իլէ Գիւրաթիլ տալիլ թիւրք-
մէլլէր իլէ իթմիշտա իտէրէք, Եթմ-
մաթըրա գալմըշ չըմալը տըր : Ապպա
Միւրգա, 1833 սէնէսինտէ, Սարաք նամ
մահէլլտէ, թիւրքմէլլէր իւզէրինէ հա-
րէթէթ իթմիլլինտէ, 3 պին գաաթ
իրանլը Եթմիլլէրի գուրթարմըշտա տըր :

Պու Եթմիլլէր տէր հալ գուրթու-
տուգալարը կիպի, սահիպէրի իւզէրինէ
հիւճու իտէրէք, Եթմիշ իլլէ գաաթ
տաթմիլ Բարէ Բարէ իլլէտիլլէր :

Պուլունան իւզէրինէ, Թիւրքմէլլէր,
Իսկա իսանըն տէլալէթ իթմիլլէր
իսէ տէ, սօնրա իսթէլլէր իթմաթ-
ազըրգ իտէրլէր իտի : Ինկիլթէրա
գապիլլէրինին իտրիլթաթաթա, մէզ-
թիւր Սարաք նամ մահէլլ, խօրատանըն
տէթթ պէօլիլ շէհրինտէն պիրի օլ-
ունդու իլալէթ գըլլմըշ իսէ տէ, մա-
հէլլիլ մէզթիւրուն, սահիհէն իրան
թաաթրուֆունտա օլունա օլմաթըր
մէհնուլ տուր :

Աթրէք նէհրինին շըմալ թարաֆըն-
տաթի մահէլլէրին տալիլ թաաթրու-
թը մէհնուլ տուր : Կէլէնտէ, մէզթիւր
մահէլլէր, իսանլիլ պիր աշտանմէ իլէ,
իրան թարաֆընտան, Բուսիաթա թէրք
օլունտունդու թէվաթիլ պուլուն իսէ
տէ, Լօնտ Լիւֆիլտ, կէրէք Բուսիա վէ
կէրէք իրան վիլլէթաթըն իթմտէ-
լէրինէ թէվիլլէր, պէյլէլ տէվլէ-
թէյի, Եթմիշ պիր աշտանմէ ագաթ օ-
լունմաթը օլունդունտա, վէ ֆաթաթ,
մէզթիւր մահէլլէրին, մէմալիլ իտ-
նիլտէն օլմաթըրը պէհան իլլէմիշ
տիր : Հազըգաթիլ հալտէ, ճիհէն նէհ-
րինին ճէնուպ թարաֆընտա պուլունան
թիւրքմէն գապիլլէրինին հուսուտուն
օլմաթը, Եթմիլլէր, Լիւսաթի գապի-
լէսի, պին քէրէթ թէպտիլիլ մէքտան
իթմիշ, վէ պազէն, Պուլաթա վէ պա-
զէն իսկա մէմալիլլէրտէ իսթմիլ իթ-
մէքտէ պուլունմուշ տուր :

Թիւրքմէն շէհրիլլէրինտէն Մէրվ շէհ-
րի Եթմիլլիլ, իրանլարա իսկա իս-
տաթաթ թիւրքիլ օլունգալարընտան, 1860
սէնէսինտէ իրանլար 40 պին տաթէր
իլէ շէհրի մէզթիւրուն մուհաթէր իթ-
տիլլէր, վէ 38 պին տաթէր թէլէֆ օլ-
ուն :

Գօնօլլի նամ պիր ինկիլիլ, 1840 սէ-
նէսինտէ, օլ թարաֆընտա սէյնաթաթ
իտիլ, Եթմիլլէր իտաթաթըն թէմաթա
իթմիշ տիր : Լիւսիլլէր գաթը վէ Եթմիշ
իսթիլտա վէ կէն, գապիլլէր իլալ
օլունդար վէ Եթմիշ գապիլլէ իսկաթ
Եթմիլլէր ալիլ ու գապիլլ իլէ մէշլու օ-
լունա, պաթէհու միւշթիլ իտիլ չըգաթ-
ճա, Գիւրաթ իտէրլէր, իրան տէվ-
լէթի, 1867 սէնէսինտէ տալիլ թիւրք-
մէլլէր իլէ մուհաթէպէնէ գըլմաթ իլլէ-
միշ իսէ տէ, նէթիլլէր մալիլ օ-
լունմաթը տըր :

Վէլհաթը, սահիպ ըրաւտէն գալ-
լիլնէ, օլ թարաֆընտա, հալը ֆթթ-
րէթ տէ պուլունտունդունտան, տայի-
րէյի ինթիլաթա տըրմալարը լազըմէ-
տէն կէօլլէրտէ տիր :

(1. Հէրաթ)

Մարտըն 7 սինտէ Ֆրանսանըն Ալ-
մանտաթ վէրաթիլ 150 միլիօն ֆրանկ
իլէ 3 պուլունգ միլիարըն իթմալ օլուն-
նաթաթ Ուիլլիլ Դէթմիշ զապթաթըն-
տա օլունմուշ տուր :

—Ամանեան 1873 թնէսի մէսա-
րի 446 միլեօն ֆրանք օրուս, մէս-
աւր մէսքիւրուն 422 միլեօնու պէրրի-
նէ վէ պահրիւնէ մէսարիֆինէ թախսիս
օրունարագ, պագըսը 1870 սէնէսին-
տէն էվվէլ ագտ օրունան իսթիգրա-
զաթըն թէնդիլի իլէ, բարլամէնթօ վէ
տիւէլի էնէպիւնէ նէգտինտէ պուրու-
նան սիւֆէրա վէ գօնսօրսարա թախ-
սիս գըլընթը տըր, էսլընթը գուվվէի
պէրրիւնէ 340 միլեօն ֆրանքա միւհ-
թաւ տըր, 46 միլեօն ֆրանք թէգայ-
եիւտ մաալթըն հիսսպա, կիրիլմէմիլ-
տիր, գիրա մէպլաղը մէգըիւր Յրան-
սատան ալընան թաղմիւնթաւն էտա
օրունաճագ, տէվլէթի միւշարիլէյճա-
նըն սէնէի մէրգուլմէտէ մէվնուտ օլա-
ճագ գուվվէի ասքէրիւնէսի 401,659 բի-
աւա վէ թօքնու իլէ, 93,742 սիվարի-
տէն իպարէթ տիր. . . մուհարէպէ
վուգուլմէտէ պուրուր 1 331,397 նէֆէր
բիւտտէ իլէ 283,137 սիվարիւնէ պալիլ
օրունաճագ տըր. . . 33 ալայ բիւտ-
տէ վէ 28 թապուր սիվարի վէ 8 ալայ
թօքնու, պիր ալայ ալճըլայ 75 ալայ
տախի Ալմանեա բէտիֆիւնտէն իպա-
րէթ օլան պիր գուվվէթի քիւլիւնէ,
Բրուսիա գուվվէի ասքէրիւնէսիւնէ իլա-
վէ օլունաճագ տիւնէ տիր. . . Պահ-
րիւնէտէ տախի սէվալիլ մուհարէպա-
սըլա գըրիւլը ինչաւը իլին, 36 միլեօն
ֆրանք թախսիս գըլընթը տըր :

Բրուսիա տէվլէթիւն սէնէվի վա-
րիտաթը 300 միլեօն ֆրանքա պալիլ
օլմուլ տուր քի, անլէրտէ շուկար տըր
բօսթախանէ վէ թէլէկրաթ 251 միլեօն,
Ալգաս վէ Լօրէն չըմէնտըֆէրի հասը-
լաթը 22 միլեօն տուր, թուգ վէ շէքէր
վէ տուրիւն բէսմի իսէ, ումուլմէն հէր
թարաֆտա պիր սիւտգ իւզրէ իսէ տէ,
Միւլթէֆիլգայի Ալմանեա ճիւմհուր-
լէրիւնտէն պաղըլաթը էլան պուր բէսմի
քէնտիլէրիւնէ ալիտ օլմագ իւզրէ տըպ
էնէտիլ սայիլէտէն տախի պիր թաղըմ
բէսմիլը ալմագտա տըլար :

—Պէրլինտէ պիւտճէ գօմիթէսին-
տէ, Ալմանեա պիւտճէսինէ տալիլ պա-
ղը միւզաքէրաթ ճէրէտան իթտիլի էս-
նատէ, ատի թուգտան ալընան բէսմ
կէօմիլէկիւն լալլըլայ, թիւթիւն բէս-
մինէ իթի գաթ տաճա զամբէնա, վէ
միւզապտէլէ իլէ գապիւս սէնէտաթը, վէ
սարաֆիւնտէն պիւրէր մըգտար վէր-
կի ալընա գալար վիրիմիլ օլտուրու
թալմաւա կէօրիլմիւլ տիր :

—Տէյլի թէլէկրաթ զագէթաթըն
Ձանկիպարտաթի մուլպիլի, շէհրի
մէգըիւրտէ պուրուլման էսիր բաղարը-
նա կիտիլայ, օլ պապտէ մէգըիւր զաղէ-
թաւա աթիտէքի մալիւմաթ լալը վիր-
միլ տիր :

Էսիր բաղարը, շէհրին էն ֆագըր մա-
հէլլէսինին պիր քէօլէսինտէ վագը
տըր, մէգըիւր մահէլլէնին սէքէնէսի
սիւտհալարտան միւրէքէպ տիր, էօլլէ-
սէն սօնրա 5 1/2 տա բաղարա կիրտիմ
օ սաաթտա իլէ պալալտըր իմիլ, Սաթ-
լըլա չըգալըլըն էնթմիլ պէն նէֆէր
գաաթար էսիր կէօրտիւմ, Պուրուլըն
ճիւմիւսի տէ, Ալգրիլալը իտի, ինլէ-
րինտէն պաղըլաթը իլը տէֆա օլարագ
բաղարա չըգալըլըն տըր, տիլէրլէրի-
նէ կէլիննէ, էֆէնտիլէրի, անլէրի
պալաւան տէֆ իթմէք իլին Եօլտ Գօյ-
մուլար իտի :

Պուր իթի սընթիլ էսիրլէրի պիւրիպիւր-
լէրիւնտէն թէֆիլգ իթմէք գօլայ շէյ
իտի, Եէօլլէ քի, էֆէնտիլէրի թարա-
ֆընտան Եօլ վիրիլմիլ օլտան էսիրլէրի
իւսթիւ պաղը կէլինտէ, վէ սըհէթ-
լէրի պէրքէմալ իտի, պաղըլաթըն իւ-

զէրիւնտէ տէ, կիւմիւլտէն թէգէիւնաթ
պուրուլմագտա իտի, կէօրիւնիւր քի
պիր սահիպտէն տիլէրիւնէ կէլտիլէ-
րինտէ, թէգէիւնաթ լալը իւզէրլէրի-
տէն ալընըր :

Հէրսիտէ, գաղը իտի, վէ իւլիւ վէ
տէօրտիւնտէն մաաթաթը, ճիւմիւսի
կէնն իտի :

Սաթըն ալընթըր մուլալէնէ իլլէ-
սինլէր իլին, պաղըլաթըն պիր սըրա
տիլգտիլէր :

Տիլէրլէրի, պիր թարաֆտա տու-
րուպ, Եալալ սէպէ պիրիպիլլէրի իլէ
լագըրաթ իտէրլէր իտի, հէր նէ գա-
տար Եալալ լագըրաթ իթմէլէրի, քէն-
տիլէրիւնէ ալըր կէլիլ իսէ տէ, սահիպ-
լէրի էօլլէ իսթէլլէր, Պիր սըրա տիլգի-
լէնլէր, ասքէր կիպի սիւթիւթ իթմէք-
տէ իտիլլէր, իլը տէֆա օլարագ բա-
ղարա չըգան էսիրլէր, Եարըմ չէմպէր
իւզրէ տիլգիլիպ, պաղըլաթար տա, պու-
լէնպէրիւն օրթմաթնտա իտի, Տիլէր սը-
նթի ֆարգըլ իտի, շէօլլէ քի, իլլէրիւն սէ
կէնն վէ իլթիւտար գաղըրա վար իտի
էրքէք տէ, պաղըլաթա չօնուգ իտի, Պու-
րուլըն իւզէրիւնտէ տէրի իլէ քէ-
միքտէն պաղըլա պիր շէյ գալմաթըպ,
կէօրէնին թիւքիւնմէսի կէլիլ իտի :

Էսիրլէրի իլլինտէ, ալըր զիննիլ իլէ
պիրիպիլլէրի պաղըլը իթի սիւտհալ վար
իտի :

Պէնտէնիլգէ պիւտիլիտիկիւնէ կէօրէ,
պուրուլաթ գալմաթա թէճրիւնպէ իլլէտիլ-
լէրի իլին զիննիլէ վուրուլմուլար ի-
տի, Պուրուլը կէնն վէ գալիլ իւլ պիւն-
է իտիլլէր, ֆագաթ, Եիւզէրիւնտէ
պարպարլըգ էսէրի միւշահէտէ օլուն-
մագտա իտի, էլկէր պուրուլար իլին, Ա-
մէրիքիւնէն ինտան Եէնէն աաաթարըն-
տան տըլար տիլսէ իտի, պիւլա թէ-
լէտաթիւտ ինտանաճագ իտի, Կիւտա
պիր ալըն իլէ պիրտէ ուշագ ալաճա-
ղըմ կիպի կէօսթէրտիւմ, պուրուլ իւ-
զէրիւն, սահիպլէրի թարաֆընտան Եօլ
վիրիլմիլ իւլ նէֆէր կէնն գըլ կէօս-
թէրտիլլէր պանա, Պէն պուրուլըն նէ
Եէնէք բիլիւրէպիլլէր օլմալարը հագըլն-
տա, պէքէրիլլէրիւնտէն մալիւմաթ ալ-
տըլըմ սըրաթա, սայիլ ալընթըր, տիլ-
կէր էսիրլէրի թէֆիլիլ ու մուլայէ-
նէ իտէրլէր իտի :

Պուրուլար, աթ ալալար կիպի, սա-
թըն ալմագ իսթէտիլլէրի էսիրլէրին
աղըր իլինէ պագալար, Ելլէրիւն, ու-
մուլարըն, վէ վիւնուլլէրիւնտէ սա-
լիլ Եէլլէրիւն Եօլարալար իտի, Կէնն
գըլլար, պուր հալլէրիւնէ թէհամիւլ
իլլէմէքտէ տիրլէր կիպի կէօրիւնիւրլէր
վէ իւլպուր նամուսա իսթէլ կէլիլլէր
թէֆիլիլ մաաթէսինէ գաթլանթըլար
իտի, Պուրուլըն տուրուլունա պագա-
րագ, քէնտիլ նիսա թալիլլէրիւնէ մախ-
սուս օլան ութանկիւնլըլը զայպ իթ-
մէմիլլէր իտի, իլլէրիւնտէն իթիսի մէ-
ղաաթ չըգալըլտը, անլէրի մուլայէնէ
իթմէքտէ, մէղաաթ կիրիլլէրիւն հագ-
գը վար տըր, Արաթըլըմ ալընթը պու-
լամաթըլըմտան, պիրիւնի տէֆա բա-
ղարա չըգան էսիրլէրին թարաֆընա
կիլթիւմ, ալըն Եօլ իտի, պուրուլ-
ըն հալի, էօլլէ պիր թիւքիւնտիլիլ
սուրլէթտէ իտի քի իլլէրիւնտէ տուրա-
մաթըմ իլլէք վէ գաղը, պէյիլք վէ
չօնուգ հէրսի տէ, հալլէրիւնտէն պի-
լապէր իտիլլէր կիպի կէօրիւնիւրլէր ի-
տի, էլկէր, էսիրլէրին տէ, ճիւնի ին-
սանտէն օլտուլարըն տէրիւթըր
իթմիլ օլմաաթ իտի, Ձանկիպար բա-
ղարը, ինկիլթէրանէն Եօրիւք բաղա-
րըն Եօլըն տըր տէյլ զանն իտէ-
նէք իտի :

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅԸ
Վ. Ա. Ս. Ն.
1873
ԹՈՒՆԱԿԱՆԻՆ ԲԻՐՈՍՈՒՄ

Նաալ քի իւլան իթմիլիլգ տիր, Կ. Կ.
էֆէնտի Ղաղարտան թէրթիպի օլ-
տուրու հալտէ, պու սէնէ, կիւզէլլէ
թապ իթտիլլէր պու օրացոյց իթի
ճիւն, Եանի պիրի ութագ վէ տիլլէրի
պիւլիւք օլտուրու, վէ էնվալի միւլթիտ
վուգուլլէթիլլէր շամիլ պուրուլմա-
ղու հալտէ, ութագալարը 100էր բարա-
նա, վէ պիւլիւքիլլէր Եարըմար մէճի-
տիլլէր, քիթապըլարա սաթըլմագ-
տա տըր :

Էօլլէ պիր քիւլիլ գահմէթ վէ մէ-
ոարիֆաթ իլէ մէյտանէ կէթիլլէրիւն
օլտն տարեցոյլարաւ, չօլար պի-
լէր թանէ ալարագ, մէգըիւր թէլէպ-
պիւսաթը թէլլիլգէ պօրըլու տուր,
չիւնքի, միլլէթիլիլգտէ ֆայիտէլլէր քի-
թապլարըն չօլարաթա պաղըլա տիրլիւ
օլմաաթա, իլլա, զայլլէթ վէ գահմէթ
չէքէլլէրին թէլլիլգաթ կէօրմէլլէրիլլէ
օլապիլլէր :

ԳՍԱՆ ՏԱՐԻ ԵՏԲԸ

Հանրածաւնթ Ա. Տիւմայի չորս հա-
տորէ բաղապիւր այս ընտիր և ուշա-
գրաւ վէպը, որ Երեք Հրացանակրաց
էթէ ոչ անմիջական լրացուցիչ մասը
կը համարուի Մեծ. Տէտէեանց տպա-
րանէն ի յոյս ընծայուեցան Ա. Բ. Գ. և
Դ. հատորները, Այն բաժանորդ-ը ո-
րոնք դեռ չորրորդ հատորը չեն ստա-
ցած՝ կը հրաւիրուին Յ. Գաֆաֆեան
գրատուն, իրենց անդորրագրերը ներ-
կայացնելով, վերջին հատորն ալ ըն-
դունելու :

Նաև սոյն վիպասանութեան ամբողջ
չորս հատորներն ալ կը վաճառուին
նոյն գրատան մէջ ի գին 60 դահեկան,
և գատ հատորներ ուղղութեամբ ալ իւ-
րաքանչիւր հատորի գինն է 15 ղշ :

Նաև նոյն տպարանէն ի յոյս ընծայ-
ուած բազմաթիւ վիպասանութեանց
գրքերն ալ կը ծախուին նոյն գրատան
միջ, և ամեն Հայ գրաւաճառաց քով

ՀԱՆՐԱԿԱՆ ՕՐԱՅՈՅԸ

Պու անէ տէկին միլլէթիլիլգտէ նի-
լէ օրացոյցլար թէրթիպ օլունուպ հէր
պիրիլլին մուհասէնաթի աաթիւնէսի մէյ-
տանտա իսէ տէ, պու տէֆա Ձարդար-
եան ֆապիլգաթնտան Եէնի չըգըն օ-
լան իւլպու Օրացոյց սէնէնին հէր պիր
կիւնիւ իւլ լիսանտան իւզէրիւնտէ Եա-
ղըլը, վէ տիլարաա աաթըլպ հէր կիւն
պիրլէր սահիֆէսին Երթմարագ սէնէնին
նիհայէթիւն տէյլին շէմսի վէ գամէրի
ալլարըն կիւնիւնիւ կէօլ Եօնիւնէ կէլ-
մէքտէ օլունա, պու անէ տէյլին տի-
վարլարաա աաթլան ընդամէլլէրին էն
ալէաթ տըր :

Սաթըլը ֆիլ 4 ղշ, քէնտի ֆապ-
րիգաթնտա :

Տ Ի Ի Ր Պ Ի Ն Ի Ա Շ Գ

Վ. Ե.

ՄԱՀՊՈՒՊԷԻ ՄԻԼԷԼ

ԹՈՒՆԱԿԱՆ ԿԻՏԵԼ ԹԱԿԱՆ ՕԼՈՒՆՄԱՆԻՇ ՏՈՒՐ

Իյ պու Տիւրպիլի ալը վէ մահպու-
պէի միլլէ նամ հիքեայէ տէօրթ ճիւտէ
թաղսիպ օլունուպ, հէր իրմէնի քի-
թապըլար Եանընտա, քէօրիւ պա-
ղընտա Պարագաաթ վէ զագէթա սաթը-
նըլար մարիֆէթի իլէ պէհէր ճիւտի
պիրլէր շէյլէք մէճիէյէ սաթըլըր :

ԱԼԵԿՍԱՆՏՐ ՏԻԻՄԱՅԻ
ԲԺՇԿԻ ՄԸ ՅԵՇՍԱԿԵՆԸ
ԺՅԶԵՑ ՊԱՍՍՈՒ

Ալաւահածանթ հէրիւնալին Եչանա-
ւոր դործերէն մին Եղոլ այս հետա-
քըրքըլար վիպասանութեան հայե-
րէն թարգմանութիւնը որ ութ հատո-
րի բաժանուած է, այս անգամ Երրորդ
հատորն ալ Պօլիս հասած ըլլալով,
կը խնդրուի արգոյ բաժանորդներէն
որ իրենց անդորրագրերը ներկայացնե-
լով Յ. Գաֆաֆեան Եղարաց որ ի Ձաք-
մագըլար վիոցոյ թիւ 16 ընդունին
հոնկէ նոյն հատորը :

Բաժանորդագրութեան գինն է 8
հատորին համար կանխիկ 7 ղշ-
Մէն մի հատորը կէս արծաթ մէճիտա :

ՄԻԼԷԼԻԹԻՊԹԻԻԼ ՄԻԼԷԼԻԱԹ

Էսիր Բակիր Բ. ֆալաեան

Իյ պու քիթապ խասսէթէն թալիլը
իմա իլին լիսանթ թիւրքի իւզրէ իրմէ-
նի հըրուֆաթըլա Եաղըլը պիր թա-
ղըմ թէլլէրէ, մէքթուպ, արդուհալ,
գօնթրաթօ վէ թահիրաթը սայիլլէնին
սուրէթիլլէրի հալի օլունա, արապի վէ
ֆարսի լուղէթիլլէրին մանէաթ տախի
ախէրիւնտէ սըրաթ իլէ տէրճ օլունուլ
օլմալլէ, կէրէք մէքթէպ շալիլարա-
նէնա վէ կէրէք թիւրքէ օգուլմագ
պիլմէնէն ասհապը մէսալիլէ Բէք ֆա-
լիտէլի տիր :

Սաթըլը Սուլթան համալընտա
Ձարդարեան մաղաղաթնտա, վէ քէօր-
իւ պաղընտաթի պարագաաթ ֆիլ 7
ղուրուլ :

ՅԵՇՍԱԿ

ԴԱՇՏԻՆ ԱՆԱՐԱՅՐԻ

ԿԱՄ

Հ Ա Ն Դ Ե Ս Ն Ա Հ Ա Ս Ա Կ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն
Սրբոյն վարդապետ Մամիկոնի եւ հա-
գար Երեսուն և վեց վկայիցն
ՏԱԼԵՐԳՈՒԹԻՒՆ
Ի Բակիր Կ. Աճմեանէ :

Գըրգ սահիֆէտէն իպարէթ օլան
պու ըրալէ ոտանաւոր վէ արճալ շէյ-
լէրտէն իպարէթ օլտուրու, վէ պիր-
տէ վարդան Մամիկոնեան պատկերի
պուրուլմուլար հալտէ, քիթապը-
լարա, վէ զագէթա սաթըլմագտա տըր :

Ի Լ Ա Ն (GALLEANI)

1868 իւտովար 6 թարիլիլ Բարէլ դա-
ղէթաթնտա չու վէճ իլէ օգուլմուլ տուր
Ատի Եաղըլար, մախսուսէն օլ իլ իլէ
մէլըլ օլունա պիր թաղըմ սանաթլա
պուրուլար իլ Եարըլը Եաղը Եէրիւն
սաթմագտան դիւտաթ նէ պաթաղըլը օլա-
պիր . . . հալ պու քի, Միլանըն ԿԱԼԵԱՆԻ
էճագընըն Եարըլ օլտուրու ռիֆէլլէ (պիր
նէյլի նէպաթաթ) Եաղըլարն իսթի վիլլէ-
րէք պիր թաղըմ ատի Եաղըլար սիւրիւ-
մէքտէ տիր, մէգըիւր ռիֆէլլէ Եաղըլ քէ-
տի ճիւնիւնտէ պիրիլլէր օլունա, իլլինտէ սա-
ա ռիֆէլլէ պուրուլմաեան սայիլ Եաղըլար
իլէ իլլիլի Եօլ տըր :

ԿԱԼԵԱՆԻՆԻ ռիֆէլլէ Եաղըլըն կէօր-
մէյլլէր, գօլայնա պու կիպի հիլլէն կէլէ-
նէլլէրիւնտէ, էն մէհուր Եէքիլլէրին վէ
էն միւլթէպէր էճագըլարն տալլէթի իւզրէ
էհալլէ պիրիլլէր քի ալարալար Եաղը
գուլթուլարըն իւզէրիւնտէ 0. ԿԱԼԵԱՆԻ
Եաղըլը օլմաթնա տիլգաթ իթիլլէր :

Իթի գուլթուս 2 ֆրանքա սաթըլըր
Իսթանպուլա Կանիլը պիրաթըրէրին . վէ
Մ. Վէլիլ վէ գուլթանաթն, վէ Տէլլա
Սուտա էճագաթնէլլէրիւնտէ պուրուլմուլ :

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Տ. ԳՈՐՈՍԵՆՆ

Գալթաաթ Բէնէլլիպի բաղարընտա
Պ. 29 Իթի խանընա